

2022. december 18.

© Összeállította: Illés Eszter eszter.illes@gmail.com

Németh Kálmán (Podolin / Szepes vármegye 1903. október 11. – Budapest 1979. április 27.) szobrász, művészrestaurátor

1922 – 1923 Budapesti Iparművészeti Iskola díszítőszobrász szakon Mátrai Lajos növendéke
1927 – 1931 A Képzőművészeti Főiskola, Sidló Ferenc és Bory Jenő növendéke

1947 – 1966 Szépművészeti Múzeum restaurátora

Fóton élt és dolgozott, műterme ma emlékház

<http://nemethkalmanemlekhaz.hu/az-emlekhaz-bemutatasa/>

Faszobrai:

Budapest, Pestlőrinci templom

Budapest, Rokolya utcai templom

Weixelgartner Vince-emléktábla., kő/bronz, Budapest, I. Szép Ilonka u.

Fáy András-emléktábla. 1968, bronz, Fót

Vörösmarty Mihály. 1969, bronz mellszobor, Fót

Feliratos emléktáblák. 1972. fa, Velence, Pinceborozó

Szépművészeti Múzeum

1958

Régi Szoborgyűjtemény állandó kiállítása

Budapest, Szépművészeti Múzeum. 1958. III. – IX. Lebontották: XI. 21.

Régi Szoborgyűjtemény állandó kiállítása

Próbarendezés a II. emelet 15 helyiségében. Közreműködtek: **Balogh Jolán, Eszláry Éva, Jakubik Anna, Németh Kálmán**

Kiállítás jegyzékét készítette: **Eszláry Éva, Jakubik Anna**

Forrás:

Pigler Andor: *Jelentés a Szépművészeti Múzeum 1957. évi tervének teljesítéséről.*

Kézirat. 1958. I. 14. 11. p.

SzM Könyvtár/Adattár – Irattár.x

Pigler Andor: *1957, 1958, 1959 évi munkajelentés és statisztika.* Kézirat. 1958. I. 8.

SzM Könyvtár/Adattár – Irattár.x

Pigler Andor: *Jelentés a Szépművészeti Múzeum 1958. évi munkatervének teljesítéséről.* 1959. I. 3. Kézirat. 33. p. SzM Könyvtár/Adattár – Irattár.x

1961

A Szépművészeti Múzeum Régi Szoborosztályának állandó kiállítása. 1. Olasz iskolák

Rendezte: **Balogh Jolán**, közreműködött **Eszláry Éva, Jakubik Anna, Németh Kálmán**

Budapest, Szépművészeti Múzeum. 1961. VIII. – 1967

Forrás:

Pigler Andor – Bíró Károly: *Jelentés a Szépművészeti Múzeum 1960 évi munkatervének teljesítéséről.* 1961. I. 9. Kézirat. 16. p.

SzM Könyvtár/Adattár.x

Pigler Andor: *Jelentés a Szépművészeti Múzeum 1961 évi munkatervének teljesítéséről.* Kézirat. 1962. I. 9. 11. p.

1415-1416/1961.sz. ü.irat SzM Könyvtár/Adattár.x

Szmodisné Eszláry Éva: Az európai szobrászat Magyarországon lévő emlékeinek kutatásáról (13-18. század) = Über die Erforschung der in Ungarn befindlichen Denkmäler der europäischen Bildhauerei (13-18. Jh.). In: A Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat és a Magyar Tudományos Akadémia

Művészettörténeti Intézete 1994. november 25-én *Radocsay Dénes emlékére* rendezett tudományos konferenciájának anyaga: *A középkori magyar művészet kutatásának helyzete*. 1994. XI. 25. *Ars Hungarica*, A Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutató Intézetének Közleményei = Bulletin of the Institute of Art History of the Hungarian Academy of Sciences XXIII. 1995. 2. sz. 224. p.

Német nyelvű kivonattal

Ismerteti:

Balogh Jolán: A Szépművészeti Múzeum Régi Szoborosztályának állandó kiállítása. *Művészet* II. 1961. XI. 11. sz. 39-41. p. 3 ill.

Balogh Jolán: A Szépművészeti Múzeum Régi Szoborosztályának Állandó Kiállítása. II. rész. Északi Iskolák. *Művészet* V. 1964. VIII. 8. sz. 36-37. p. 2 ill.

1963

A Szépművészeti Múzeum Régi Szoborosztályának állandó kiállítása. 2. Északi iskolák
II. emelet, 3 kabinett, két nagy terem

Rendezte: **Balogh** Jolán, **Eszláry** Éva, **Jakubik** Anna, **Németh** Kálmán

Renaissance csarnok, új szerzeményű kutakkal

Rendezte: **Balogh** Jolán

Budapest, Szépművészeti Múzeum. 1963

Forrás:

Pigler Andor – **Bíró** Károly: *Jelentés a Szépművészeti Múzeum 1963 évi munkájáról*.

Kézirat. 1963. XII. 30. 12. p.

SzM Könyvtár/Adattár.x

Ismerteti:

Balogh Jolán: A Szépművészeti Múzeum Régi Szoborosztályának Állandó Kiállítása. II. rész. Északi Iskolák. *Művészet* V. 1964. VIII. 8. sz. 36-37. p. 2 ill.

1964

Michelangelo halálának 400. évfordulója alkalmából emlékkiállítás

Régi Szoborgyűjtemény és a Grafikai Gyűjtemény kiállítása

Rendezte és a kiállítási munkálatokban részt vettek: **Balogh** Jolán, **Szmódisné Eszláry** Éva, **Jakubik** Anna, **Németh** Kálmán, **Lakatos** József

Budapest, Szépművészeti Múzeum. 1964. II. 18. – V. vége?

Forrás:

Jelentés az 1964. évi munkaterv teljesítéséről. 1964. XII. 31. Kézirat.

SzM Könyvtár/Adattár.x

Ismerteti:

Restaurálják a gipsz-pietát. *Esti Hírlap* IX. 1964. II. 14. péntek 38. sz. [2.] p. 1 ill. [képaláírás 18 sorban]

Képes krónika. Még egy múzeumi hír... *A Hazáért A BM Határőrség és a BM Karhatalom Lapja* XIX. 1964. II. 19. 7. sz. [2.] p. 1 ill. [képaláírás 5 sorban]

Napló. Február 12. Michelangelo halálának 400. évfordulóján... *Magyar Nemzet* XX. 1964. II. 12. szerda 35. sz. 4. p. [9 sorban]

Michelangelo emlékkiállítás. *Népszava* XCII. 1964. II. 12. szerda 35. sz. 8. p. [10 sorban]

Michelangelo halálának 400. évfordulója... *Új Ember* XX. 1964. II. 23. 8. sz. 4. p. [8 sorban]

1966

A Régi Szoborosztály állandó kiállítása. Katalógus = Die Ständige Ausstellung der Abteilung für Skulptur = Katalog. A katalógust írta és a kiállítást rendezte: **Balogh** Jolán. Budapest: Szépművészeti Múzeum, Franklin-nyomda, 1966. 38 p.

A kiállítás munkálataiban résztvettek: **Szmodisné Eszláry Éva**, **Jakubik Anna** muzeológusok; Halmágyi István, **Németh Kálmán**, Móré Miklós, Deák Klára, Fodor Mária, Kutas Lászlóné, Lakatos József, Pernek István, Siskov Ludmil, Vozil Irén, Turóczi István restaurátorok; Hári Ferenc, Pálmai János hivatalsegédék és munkatársai
Felelős kiadó: Balogh Jolán
Budapest 10/2.coll.1=85331, 4776/III.coll.3.=00171150
Budapest, Szépművészeti Múzeum. 1966

Írásai:

1944

A bácsjózseffalvi domborművek. *Kalangya, Délvidéki Irodalmi és Művészeti Folyóirat*, Újvidék; Budapest XIII. 1944. IV. 15. 4. sz. 173-176. p. 3 ill.
Forrás: Biró bibl.454.p. Fi 786:nincs meg! 248/2012.OSzK.x.töredék + Fi 786=00223020.x

1958

Elrontott műkincsek helyreállítása. *Élet és Tudomány* XIII. 1958. V. 11. 19. sz. 597-600. p. 5 ill.
FSzEKvt.x.2011.06.Á.I.x

1960

A fa a művészetben és a formatervezésben. *Élet és Tudomány Tudományos Kalendárium* 1960. [december:] 386-389. p. 3 ill.

Kiállításai

1939-től Műcsarnok

1943

v. *Litkey György vízfestményei és Podolini Németh Kálmán szobrai*. Igazgató: Krivátsy-Szűts György. Budapest: „Műbarát”; Springer-nyomda, 1943. [4] p. (A „Műbarát” kiállításai, 46.)
Budapest, Műbarát Kiállítóhelyiség. 1943. X. 17. – 29.
[10 szobrot állított ki]
Budapest 53/46=00071765

1957

Esztergom, Keresztény Múzeum. 1957

Ismerteti:

*Németh Kálmán szobrászművész kiállítása. *Új Ember* XIII. 1957. 2. sz. 3. p.

1965

Németh Kálmán szobrászművész kiállítása. Faragások, rajzok. [szöveg]: **Katona Imre**. Budapest: Iparművészeti Múzeum, 1965. [12] p. ill.
A kiállítást rendezték: **Morvay Alice**, **Katona Imre**
Budapest, Iparművészeti Múzeum, 1965.
Budapest 22/91=00060449

1966

Nagykanizsa, Thury Gyula Múzeum. 1966

1972

Fót, 1972

Ismerteti:

Mátyás Ferenc: Tárlatlátogatáson Németh Kálmánnál. *Népszava* C. 1972. X. 22. vasárnap 250. sz. 9. p.
Forrás:KMML, 2. 924.p. 249/2012.OSzK.x

1974

Dunakeszi, Mechanikai Laboratórium. 1974

https://www.youtube.com/embed/b2j_mpDEueI

Róla szóló cikkek

1954

Benedek Klára: Németh Kálmán műtermében. *Szabad Művészet* VIII. 1954. VIII. 5. sz. 234-235. p. 4 ill.
PDF

1963

Antalffy Gyula: Madonnák megmentői. *Magyar Nemzet* XIX. 1963. XII. 24. kedd 301. sz. 11. p. 1 ill.

[Németh Kálmán]

Forrás: MÉbibl. 1963. 336. 424/2011.06.OSzK.x.megismételni, mert lemaradt a cikk egy része!x

Artner Tivadar: Michelangelo titánjai a restaurátorok műhelyében. *Esti Hírlap* VIII. 1963. IX. 26. csütörtök 226. sz. 2. p.

[Németh Kálmán]

Forrás: MÉ bibl. 1963. 336. 425/2011.06.OSzK.x

1964

Fedor Ágnes: A „céhmester” visszatekint... *Magyar Nemzet* XX. 1964. X. 15. csütörtök 242. sz. 7. p.

[Németh Kálmán]

Forrás: MÉ bibl. 1964. 168. 426/2011.06.OSzK.x

1965

Artner Tivadar: Miért szép? Németh Kálmán szobrairól. *Élet és Tudomány* XX. 1965. XI. 12. 45. sz. 2136-2140. p. 7 ill. címlapon is

Forrás:KMML, 2. 924.p. 251/2012.OSzK.x

1966

Lengyel Géza: Németh Kálmán kiállításáról. *Művészet* VII. 1966. IV. 4. sz. 47. p. ill.: 46. p.

1974

Kopré József: Sokszínű művészi élmény hajdani tölgyekben, hársakban, bükkökben.

Látogatás Németh Kálmán szobrászművésznél. *Pest Megyei Hírlap, Az MSZMP Pest megyei Bizottsága és a Megyei Tanács Lapja* XVIII. 1974. X 10. csütörtök 237. sz. 4. p.

Forrás:KMML, 2. 924.p. 250/2012.OSzK.x

1974

Mezei Ottó: Az Orsz. M. Kir. Iparművészeti Iskola (1880-1944) oktatási rendszere és

forrásai. 5. ... Az alábbi művészek (tervezők) az Orsz. M. Kir. Iparművészeti Iskola

beiratkozott növendékei voltak ...1920 és 1944 között... *Ipari Művészet* 1974. 6. sz. 16. p.

[felsorolásban]

1976

***Szj** Rezső: Németh Kálmán, a fóti szobrász. *Dunakanyar Tájékoztató* XII. 1976. 1 (28.) sz. 32-36. p.

1977

Móré Miklós: Adatok a Szépművészeti Múzeum gyűjteményeinek gondozásáról és a restaurátor-osztály múltjáról = Contributions concerning the maintenance of the collections of the Museum of Fine Arts, and the past of the Restoration department = Angaben über die Betreuung der Sammlungen des Museums der schönen Künste und über die Vergangenheit der Abteilung für Restaurierung. *Múzeumi Mútárgyvédelem* IV. 1977. 15-30. p.

Magyar, angol, német nyelvű kivonattal

[A múzeumban tevékenykedő restaurátorok felsorolásával]

1979

***Vörösmarty** Géza: Németh Kálmánra emlékezünk. *Honismeret* 1979. 4. sz. 13. p.

1987

Könyv Németh Kálmánról*. Szerk. **Vámbéri Gusztáv. Rákospalota: Keresztény Múzeum, 1978. 127 p.

Fóti Városi Könyvtár helytörténeti gyűjteményében

<http://fotikonyvtar.hu/kulongyujtemenyeink/helytorteneti-dokumentumok/>

2004

Németh Kálmán. Fába vésett gondolatok. Szerkesztette: **Büki** Attila; [előszó] **Prudzik** József; [szöveg] **László** Gyula. Fót: Fót Nagyközség Önkormányzatának Németh Kálmán Emlékbizottsága; Gold-N-Art Kft., 2004. [46] p. 41 színes ill.; 14x20 cm

ISBN 963-212-100-7

23132=00185209

[A könyv megjelent Németh Kálmán születésének 100. évfordulójára]

2008

Kelevéz Ágnes: Egy legendás Osvát-levél nyomában. In: 100 éves a Nyugat. *Holmi* XX. 2008. I. 1. sz. 70-79. p.

[Osvát Ernő hagyatékáról, Elek Artúrtól került NK-hoz]

Lexikonok, adattárak

1959

Botta Ferenc: Restaurátor [foto] In: *Magyar fotóművészet 1959-1960*. Budapest: Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, 1959. 40. ill.

18371=00091921

1983

Németh Kálmán. In: *Művészeti lexikon*. 3. Főszerkesztők: **Zádor** Anna, **Genthon** István. 2., változatlan kiadás. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1983. 471. p. [7 sorban]

2000

[**Szolláth** György] **Szo.** Gy.: Németh Kálmán. In: *Kortárs magyar művészeti lexikon*. 2. Budapest: Enciklopédia Kiadó, 2000. 924. p.

Németh Kálmán. In: *Artportal.hu*

http://artportal.hu/lexikon/muveszek/nemeth_kalman

Németh Kálmán. In: *Magyar szobrászok adattára. A szobrok aukciós és műkereskedelmi áraival.* Összeállította: **Szegedi** László. Budapest: Alinea Kiadó, 2000. 107. p. [3 sorban]
www.extra.hu/szobraszat

2004

[**Diós** István] **: Németh Kálmán. In: *Magyar katolikus lexikon.* 9. Főszerkesztő: **Diós** István. Budapest: Szent István Társulat, 2004. 685. p. [10 sorban]

[https://hu.wikipedia.org/wiki/N%C3%A9meth_K%C3%A1lm%C3%A1n_\(szobr%C3%A1sz\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/N%C3%A9meth_K%C3%A1lm%C3%A1n_(szobr%C3%A1sz))

Dr **Kollman** J. György: „Ág és gyökér nélkül maradtam” címmel megemlékezés

Fóti művészetbarátok, **Vargáné Madarász** Erzsébet vezetésével

2003. X. 8. 17.30h

Várlak Klub, Budapest, I. Bem rkp. 6. 2003. X. 8. 17.30h

Forrás: *Művészet és Barátai, a Művészetbarátok Egyesületének Lapja* XIII. 2003. IX-X. 4. (62). sz. 32. p. [12 sorban]

Fót, Fóti katolikus temetőben megemlékezés halálának 25. évfordulóján

2004. IV. 24. 10h

Berda József: *Németh Kálmánhoz*

„Te fába faragtađ értelmedet, érzelmedet

S a meghalt fa kezei által újra éled.

Ne csüggedj, higgy hited szerint; e nélkül

Nem élhet, nem loboghat e földön a lélek!”

[Vers 4 sorban]

2004. IV. 24. 11h

Fót, Németh Kálmán Emlékház

2151 Fót, Béke u. 31.

27/358-130

Németh Kálmán Társaság alapítása

Forrás:

Meghívó. 2 lev, 3 ill.

http://www.fot.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=87&Itemid=280

Kisalagon iskolát neveztek el Róla

Németh Kálmán Általános Iskola és A.M.I., Kisalag

<http://www.harmasfot.hu/>

Fót Városi Könyvtár helytörténeti gyűjteményében:

Németh Kálmán anyag: Kéziratok, cikkek, iratok, okiratok, et al. circa 250-300 p.

<http://fotikonyvtar.hu/kulongyujtemenyeink/helytorteneti-dokumentumok/>